

A NYOMDAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETE SZTRÁJKSZABÁLYZATA

A munkavállalókat gazdasági és szociális érdekeik védelme és érvényesítése érdekében megilleti a sztrájk joga.

A sztrájkjog gyakorlásának szabályait a sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvény szabályozza.

A Nyomdaipari Dolgozók Szakszervezete (a továbbiakban: NYDSZ) Országos Szakmai Választmánya (a továbbiakban: OSZV) jelen Sztrájkszabályzattal a szakszervezet egészére kiterjedően:

- iránymutatást ad a sztrájktörvény és az esetlegesen megkötött megállapodások rendelkezéseinek értelmezéséhez és alkalmazásához;
- meghatározza a sztrájkbizottság feladatait, jogait és működésének rendjét;
- szabályozza a sztrájkalap kezelésének és felhasználásának rendjét;

1. ALAPELVEK

- 1./ A sztrájk és a sztrájk kezdeményezésének joga mindenkit megillet.
- 2./ A sztrájk az érdekérvényesítés legkeményebb eszköze.
- 3./ A sztrájkban való részvétel önkéntes. A részvételre, vagy az attól való tartózkodásra senki nem kényszeríthető.
- 4./ A sztrájkjog gyakorlása során a munkáltatóknak és a munkavállalóknak, illetve a szakszervezeteknek és a munkáltatóknak együtt kell működniük. A sztrájkjoggal visszaélni tilos.
- 5./ A sztrájkjog gyakorlása csak törvényes keretek között, jogszerűen történhet.
- 6./ A jogszerű sztrájkban résztvevőkkel szemben a munkabeszüntetés befejezését célzó kényszerítő eszköz alkalmazása tilos.
- 7./ A sztrájk ideje alatt az ellenérdekű felek kötelesek gondoskodni a személy- és vagyonvédelemről.

2. A SZTRÁJK JOGSZERŰSÉGE

- 1./ A sztrájkot kezdeményező szakszervezetek, munkavállalói közösségek kiemelt figyelmet kell, hogy fordítsanak arra, hogy a sztrájkjelzés megfeleljen a sztrájktörvényben foglaltaknak.

Sztrájk kezdeményezhető, ha

a vitatott kérdést érintő kollektív munkaügyi vitában megtartott egyeztető eljárás hét napon belül nem vezetett eredményre, vagy az egyeztető eljárás a sztrájkot kezdeményezőnek fel nem róható ok miatt nem jött létre.

2./ Jogellenes a sztrájk, ha:

- a sztrájk törvény 1. § (1) bekezdésébe, (3) bekezdésébe, a 2. § (1) bekezdésébe vagy a 4. § (2) bekezdésébe ütközik,
- Alaptörvénybe ütköző cél érdekében,
- olyan egyedi munkáltatói intézkedéssel vagy mulasztással szemben, amelynek megváltoztatására vonatkozó döntés bírósági hatáskörbe tartozik,
- kollektív szerződésben rögzített megállapodás megváltoztatása érdekében a kollektív szerződés hatályának ideje alatt.

Nincs helye sztrájknak, ha az az életet, az egészséget, a testi épséget vagy a környezetet közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné, vagy elemi kár elhárítását gátolná.

3. BÍRÓSÁGI ÚT

1./ Az kérheti a sztrájk jogszerűségének, illetve jogellenességének megállapítását, akinek ehhez jogi érdeke fűződik. A kérelmet a kérelmező székhelye szerint illetékes közigazgatási és munkaügyi bírósághoz kell benyújtani.

2./ A közigazgatási és munkaügyi bíróság nem peres eljárásban öt napon belül határoz. A végzés ellen fellebbezésnek van helye.

4. A SZTRÁJK SZERVEZÉSE

1./ Sztrájk szervezhető:

- munkahelyi;
- települési, megyei (fővárosi);
- országos (részleges vagy teljes) szinteken.

2./ Munkahelyi, települési, megyei (fővárosi) sztrájk esetén a kezdeményezésről, felfüggesztésről, megszüntetéséről az alapszervezeti választmány az elnökség értesítését követően határoz. Ilyen típusú sztrájk esetén a jelen szabályzat Országos Szakmai Választmány helyett az alapszervezeti választmányt kell érteni.

3./Települési, megyei (fővárosi) szinten szervezett sztrájk esetén a részletekről az abban közreműködőknek kell kölcsönösen megállapodniuk.

4./ Országos szintű teljes sztrájk kezdeményezéséről, felfüggesztéséről, megszüntetéséről az Országos Szakmai Választmány határoz. A döntést meg kell előznie a munkahelyek és a munkahelyi szervezetek körében lebonyolítandó sztrájk-készség felmérésnek.

Országos teljes sztrájk akkor kezdeményezhető, ha abban a szakszervezet működési körébe tartozó munkavállalók jelentős része előzetesen jelzi részvételi szándékát.

5./ Országos részleges sztrájk kezdeményezhető több, a szakszervezet működési körébe tartozó munkahely vagy alapszervezet együttes részvételével.

5. A SZTRÁJKOT MEGELŐZŐ EGYEZTETÉS

1./ A sztrájkot megelőző egyeztető eljárást először annál a szervnél kell lefolytatni, ahol a sztrájkot kezdeményezték.

2./ Amennyiben a sztrájkövetelésben érintett munkáltató nem határozható meg, a Kormány öt napon belül kijelöli az egyeztető eljárásban résztvevő képviselőjét. Több munkáltatót érintő sztrájk esetében a munkáltatók, kérelemre, kötelesek képviselőjüket kijelölni.

6. FIGYELMEZTETŐ SZTRÁJK

1./ A sztrájkot megelőző egyeztetési eljárás ideje alatt egy alkalommal tartható sztrájk, de annak időtartama a két órát nem haladhatja meg.

2./ A figyelmeztető sztrájk időpontját 24 órával korábban az érintettek tudomására kell hozni.

3./ A figyelmeztető sztrájk ideje alatt az abban résztvevőknek a munkahelyen kell tartózkodniuk.

7. A SZTRÁJK MEGKEZDÉSE

1./ A sztrájk ideje alatt az ellenérdekű felek további egyeztetést folytatnak a vitás kérdés rendezésére, illetve kötelesek gondoskodni a személy- és vagyonvédelemről.

2./ A sztrájk időtartamának nincs törvényi behatárolása.

8. SZOLIDARITÁSI SZTRÁJK

1./ A szakszervezeteket megilleti a szolidaritási sztrájk joga. Ez esetben az előzetes egyeztetés mellőzhető.

9. A SZTRÁJK BEFEJEZÉSE

1./ A sztrájk befejezéséről a kezdeményező szakszervezeti testület (munkavállalói kollektíva) egyszerű szótöbbséggel határoz.

2./ A sztrájk befejezéséről szóló döntést írásba kell foglalni, amely tartalmazza:

- a sztrájk eredményét/eredménytelenségét;
- a befejezés időpontját;
- a kötött megállapodás tartalmát.

10. A SZTRÁJKBAN RÉSZTVEVŐK JOGOSULTSÁGAI ÉS VÉDELME

1./ A jogszerű sztrájkban résztvevőket a sztrájk idejére is megilletik a munkajogviszonyból eredő jogosultságok, a társadalombiztosítási szabályok szerinti juttatások.

2./ A sztrájk miatt kiesett munkaidőre – eltérő megállapodás hiányában – a résztvevőket díjazás és a munkavégzés idején járó egyéb juttatás nem illeti meg.

3./ A sztrájktól tartózkodókat a díjazás akkor is megilleti, ha a sztrájk miatt munkát végezni nem tudnak.

4./ A jogszerű sztrájkban résztvevőkkel szemben tilos hátrányos intézkedést tenni, magatartásuk nem minősíthető a jogviszonyukból eredő kötelezettségek megszegésének.

11. A SZTRÁJKKAL OKOZOTT KÁROK VISELÉSE

- 1./ Jogszerű sztrájk esetében az abból keletkezett kár megtérítése sem a kezdeményező szakszervezettől, sem a sztrájkban résztvevőktől nem követelhető.
- 2./ Jogellenes sztrájk esetén a kezdeményező a polgári jog általános szabályai szerint vétkességi alapon felel a sztrájk által okozott kárért.
- 3./ A sztrájk befejezésekor a későbbi esetleges viták megelőzése érdekében a keletkezett károk rendezésének mikéntjére külön megállapodást kell kötni.

12. A SZTRÁJKBIZOTTSÁG

- 1./ A sztrájkbizottság az Országos Szakmai Választmány által szükség szerint létrehozandó bizottság. Személyi összetételét az Elnökség javaslata alapján az Országos Szakmai Választmány határozza meg. A sztrájkelőkészítő bizottság létrehozása az Elnökség feladata.
- 2./ A bizottság feladata: az NYDSZ által országos szinten meghirdetett sztrájkjainak szervezése, irányítása, valamint a más szintű sztrájkok lebonyolításának segítése.
- 3./ Országos sztrájk esetén
 - az Elnökség határozata alapján sztrájkézség felmérés történik;
 - az OSZV határozata alapján kibocsátja a sztrájkfelhívást;
 - a sztrájkkal kapcsolatos tárgyalásokon képviseli az NYDSZ-t;
 - az egyeztető eljárásra kijelöli a képviselőket;
 - javaslatot tesz a figyelmeztető vagy szolidaritási sztrájk kezdeményezésére; - szervezi a sztrájkkal összefüggő demonstrációkat, tüntetéseket; - végzi a sztrájkkal kapcsolatos tájékoztatási tevékenységet.
- 4./ Országos részleges, megyei (fővárosi), települési és munkahelyi sztrájk esetén:
 - segíti a sztrájkelőkészítő bizottság a sztrájkézség felmérését,
 - segíti a sztrájkbizottság az illetékes sztrájkbizottságokat a feladatok ellátásában;
 - besegít a demonstrációk előkészítésében és lebonyolításában;
 - szükség szerint ellátja a sztrájkban érintett szervezet (szervezetek) és munkavállalók jogi képviselét, védelmét.

13. A SZTRÁJKALAP FELHASZNÁLÁSÁT IRÁNYÍTÓ BIZOTTSÁGA

- 1./ A bizottság az Elnökség állandó bizottságaként működik, tagjainak száma három. A bizottságot az ezzel megbízott szakszervezeti alelnök vezeti, tagjai két elnökségi tag.
- 2./ A bizottság feladata:
 - figyelemmel kíséri a sztrájkalap képzését és kezelését;
 - javaslatot tesz a különböző szintű sztrájkok anyagi támogatására (sztrájksegély), továbbá a demonstrációkra és tüntetésekre fordítható felhasználás mértékére.

14. SZTRÁJKSEGÉLY

- 1./ Országos sztrájk esetén az OSZV, más sztrájknál az Elnökség dönt a sztrájkalapból történő támogatás mértékéről és időtartamáról.
- 2./ A sztrájkalapból nem fizethető sztrájksegély:
 - figyelmeztető és szolidaritási sztrájk teljes időtartamára;
 - a sztrájk első öt napjára.

3./ A sztrájksegély a sztrájkban résztvevő szakszervezeti tagokat illeti meg kizárólag, tekintettel arra, hogy a sztrájksegély elsődleges célja és feladata, hogy a sztrájkban részt vevő tag kieső jövedelmét részlegesen, de akár teljes egészében kompenzálja.

4./ A sztrájksegély – a szakszervezeti segélyhez hasonlóan – mentes a személyi jövedelemadótól, minden köztelhetőtől, és nem képezi egyéb levonás alapját.

5./ Sztrájksegély csak azokra a területekre adható, ahol az ellenérdekű felek nem kötöttek megállapodást a sztrájk ideje alatt biztosítandó díjazásról és juttatásokról.

15. A SZTRÁJKALAP KÉPZÉSE, KEZELÉSE ÉS FELHASZNÁLÁSA

1./ Az Országos Szakmai Választmány a sztrájkalap összegének és további forrásainak meghatározásáról külön határozatot hoz.

2./ A sztrájkalap titkos.

3./ A sztrájkalapba befolyt összegeket a szakszervezet minden egyéb pénzeszközétől elkülönítetten kezeli. Az alap más célra nem fordítható.

4./ A sztrájkalapból kizárólag:

- a sztrájksegélyekre;
- a demonstrációk és tüntetések költségeinek fedezetére szabad kifizetéseket eszközölni

5./ A sztrájkalap rendeltetésszerű kezelésének és felhasználásának ellenőrzése a szakszervezet Gazdasági Ellenőrző Bizottságnak feladata.

6./ A felhasználást és a kifizetéseket szabályozó pénzügyi előírásokat külön szabályzatba kell foglalni.

7./ Az országos sztrájkalap létrehozása és folyamatos feltöltése mellett – anyagi lehetőségeikhez mérten – a munkahelyi szervezetek e célra saját bevételeikből külön összegeket különíthetnek el.

16. A SZTRÁJKSZABÁLYZAT HATÁLYA

1./ A szakszervezet, illetve szervezetei által kezdeményezett sztrájk eseteire a jelen szabályzatban rögzítettek az irányadók.

2./ A sztrájkszabályzat az Országos Szakmai Választmány jóváhagyó döntését követő napon lép hatályba.

3./ Ez a szabályzat az SZMSZ mellékletét képezi.

Záradék

Jelen sztrájkszabályzatot az Országos Szakmai Választmány 2026. május 28-ai ülésén elfogadta.

Budapest, 2026. május 28.

.....
Mészáros István
NYDSZ elnök